

**Expunere de motive la propunerea legislativă
pentru modificarea și completarea Legii nr.571, din 22 decembrie 2003, privind
Codul Fiscal, în vederea introducerii sistemului de TVA la încasare**

Această propunere legislativă realizează pe de-o parte un deziderat al mediului de afaceri și pe de altă parte transpune în legislația națională prevederile unei directive europene.

Directiva 112/2006/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, care stabilește cadrul legal în domeniul TVA la nivel comunitar, prevede la art. 63-65 ca regulă generală : obligația de plată a TVA ia naștere la data livrării bunurilor sau prestării serviciilor și la data încasării unor avansuri înainte de livrare/prestare.

Directiva 112/2006/CE

" Articolul 63

Faptul generator intervine și TVA devine exigibilă atunci când sunt livrate bunurile sau sunt prestate serviciile.

Articolul 64

(1)Atunci când determină decontări sau plăți succesive, livrarea de bunuri, alta decât cea constând în închirierea de bunuri pe o anumită perioadă de timp sau vânzarea de bunuri cu plată în rate, în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) litera (b), și prestarea de servicii sunt considerate efectuate la expirarea perioadelor la care se referă decontările sau plățile respective.

.....

Articolul 65

În cazul în care plata este făcută înainte de livrarea bunurilor sau prestarea de servicii, TVA devine exigibilă la încasarea plății și la suma încasată."

Aceste prevederi sunt transpuse în legislația națională.

Conform acestor reguli generale, furnizorul de bunuri sau prestatorul de servicii facturează cu TVA livrările sau prestările sale, inclusiv avansurile încasate și are obligația să colecteze taxa indiferent dacă încasează sau nu contravaloarea facturii. În același timp, beneficiarul care primește factura, își poate exercita dreptul de deducere, indiferent dacă achită sau nu factura furnizorului/prestatorului.

Prin derogare de la regulile normale privind exigibilitatea TVA, la art. 66 lit. b) din Directiva 112/2006/CE se menționează că statele membre pot prevedea ca TVA

să devină exigibilă, pentru anumite operațiuni sau anumite categorii de persoane impozabile, cel târziu la data încasării plății.

Directiva 112/2006/CE

”Articolul 66

Prin derogare de la articolele 63, 64 și 65, statele membre pot prevedea ca TVA să devină exigibilă, pentru anumite operațiuni sau anumite categorii de persoane impozabile, la una din următoarele date:

.....

(b) cel târziu la data încasării plății;

.....”

Generalizarea acestei prevederi nu este posibilă, deoarece acest sistem constituie doar o excepție de la regula generală stabilită de Directiva 112/2006/CE.

Prevederea din art. 66 lit. b) nu a fost transpusă în legislația națională, fiind opțională.

Dar în anul 2010 a fost adoptată *”Directiva 2010/45/UE din 13 iulie 2010 de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește normele privind facturarea”*.

Prin această directivă s-au introdus o serie de prevederi noi, aplicabile în cazul în care statele membre fac uz de opțiunea prevăzută la art. 66 lit. b) din *Directiva 112/2006/CE*. Astfel *Directiva 2010/45/UE* prevede ca în cazul în care exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervine la momentul încasării contravalorii facturii, se produce amânarea dreptului de deducere a TVA până la data plății furnizorilor.

Directiva 2010/45/UE

„Articolul 167a

-Statele membre pot prevedea, în cadrul unui sistem opțional, ca dreptul de deducere al unei persoane impozabile a cărei TVA devine exigibilă numai în conformitate cu articolul 66 litera (b) să fie amânat până în momentul în care TVA pentru bunurile sau serviciile care i-au fost livrate/ prestate a fost plătită furnizorului său.

-Statele membre care aplică sistemul opțional menționat la primul paragraf stabilesc un plafon pentru persoanele impozabile care utilizează sistemul pe teritoriul lor, plafon care se bazează pe cifra de afaceri anuală a persoanei impozabile calculată în conformitate cu articolul 288. Acest plafon nu poate depăși 500 000 EUR sau echivalentul în monedă națională. Statele membre pot crește plafonul până la

2.000 000 EUR sau echivalentul în moneda națională după consultarea Comitetului TVA. Cu toate acestea, consultarea Comitetului TVA nu este impusă statelor membre care au aplicat un plafon superior celui de 500.000 EUR sau echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2012.

-Statele membre informează Comitetul TVA cu privire la măsurile legislative naționale adoptate în conformitate cu primul paragraf.”

Prin urmare, România poate implementa prevederile din *Directiva 2010/45/UE*. Prezenta propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.571, din 22 decembrie 2003, privind Codul Fiscal este în fapt o transpunere în legislația națională a acestei directive și prevede ca pentru contribuabilii a căror cifră de afaceri din anul precedent în echivalent de monedă națională este de până la 250.000 Euro să fie instituită regula de colectare a TVA la încasare și concomitent aceștia nu vor putea deduce TVA la achiziții decât atunci când își vor plăti furnizorii pentru achizițiile lor. Totodată nici beneficiarii acestor contribuabili nu vor putea deduce TVA decât atunci când își vor plăti facturile emise de furnizorii care au obligația să aplice ”sistemul de TVA la încasare”.

Plafonul de echivalent în moneda națională a cifrei de afaceri de 250.000 de euro a fost ales pentru că pe de o parte este la jumătatea limitei europene, și pe de altă parte pentru că plafonul pentru plata TVA a fost ridicat recent pentru România la 65.000Euro în echivalent monedă națională la cursul de la data aderării la UE a României.

Contribuabilii care aplică TVA la încasare trebuie să înscrie pe facturi mențiunea „sistemul de TVA la încasare”, pentru a informa clienții lor că nu pot deduce TVA decât atunci când vor face plata facturii.

Considerăm că această propunere legislativă prezintă următoarele avantaje:

- Crește capacitatea de redresare a IMM-urilor aflate în situații dificile datorate lipsei de lichidități. În contextul influenței nefavorabile pe care criza economică a avut-o asupra operatorilor economici, aceștia sunt într-o situație financiară dificilă și se confruntă cu o lipsă cronică de lichidități;
- Veniturile bugetare ale statului nu vor fi afectate, dimpotrivă prin acest sistem de TVA la încasare se accelerează încasările la bugetul de stat;
- Se instituie astfel o echitate în circuitul economic, contribuabilii care nu achită facturile primite nu au dreptul să deducă TVA, iar cei din sistemul de TVA la încasare și care nu încasează facturile emise, nu sunt nevoiți să colecteze TVA.

Contribuabilii, vor fi stimulați să-și plătească furnizorii din sistemul de TVA la încasare, altfel nu vor putea deduce TVA-ul din facturile de achiziții. IMM-urile nu vor fi defavorizate nici pe partea de TVA colectat, deoarece vor colecta TVA doar atunci când vor încasa.

- Propunerea vizează în același timp realizarea interesului statului în ceea ce privește colectarea eficientă a taxei, pentru că contribuie la reducerea posibilității de realizare a rambursărilor necuvenite de TVA (drepturi create artificial). În prezent, o procedură de evaziune fiscală se manifestă prin emiterea de facturi între diferiți operatori economici/contribuabili, cu scopul reducerii obligațiilor de plată față de bugetul de stat (prin operațiuni așa numite „optimizarea impozitării” sau prin facturi emise de “firme fantomă”). În acest context propunerea asigură o metodă eficientă de prevenire a evaziunii fiscale.
- Crește viteza de circulație a banilor în economie;
- Propunerea stimulează creșterea economică, menținerea și crearea de noi locuri de muncă;
- Propunerea legislativă realizează întărirea disciplinei contractuale și eliminarea blocajelor financiare din economie, datorită mecanismului de blocare a deducerii până la plată precum și a colectării până la încasare.
- Se elimină problema recuperării TVA-ului achitat pentru facturile emise către clienții care au intrat în insolvență. Conform legislației actuale TVA-ul se ajustează la data pronunțării hotărârii judecătorești de închidere a procedurii prevăzute de legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, hotărâre rămasă definitivă și irevocabilă;

În prezent există un număr de nouă state membre ale UE care aplică sistemul de TVA la încasare pentru anumiți contribuabili. Prezentăm în continuare lista statelor membre care aplică ”sistemul de TVA la încasare” cu menționarea condițiilor de aplicare:

1. Austria - Profesiile liberale, utilitățile publice facturate către populație, persoanele care nu au obligația să țină contabilitate în partidă dublă, companiile care au cifra de afaceri mai mică de 110.000 euro
2. Belgia – Persoanele care efectuează livrări/prestări către populație
3. Germania – Profesiile liberale, persoanele care nu au obligația să țină contabilitatea în partidă dublă, companiile care au cifra de afaceri mai mică de 125.000 euro și în anumite cazuri 500.000 euro.
4. Italia – Toate serviciile

